Základní škola a Mateřská škola J.A.Komenského

38. Směrnice o ochraně oznamovatelů

Vypracoval	Brabcová Zdeňka
Schválil:	Ing. Ivana Koubková
Účinnost ode dne:	1. srpna 2023

Obecná ustanovení

V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23.10.2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17.12.2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů zavádí škola jako povinný subjekt v souladu s článkem č. 8 Směrnice EU způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

1. Působnost a zásady směrnice

a) Tato směrnice upravuje pravidla ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Vytváří vnitřní oznamovací systém jako bezpečný postup pro přijímání a šetření oznámení.
b) Tato směrnice je vydána písemně, vzniká na dobu neurčitou, je závazná pro všechny zaměstnance organizace, ti s ní byli seznámeni prokazatelným způsobem. Směrnice je trvale přístupná všem zaměstnancům způsobem na pracovišti obvyklým, jiným osobám v době provozu školy na podatelně školy a také způsobem umožňující dálkový přístup.
c) Jejím smyslem je nastavit a zdokumentovat postupy pro přijímání, správu a šetření oznámení, včetně postupů pro ochranu osobních údajů oznamovatelů, zavést bezpečné nástroje pro přijímání oznámení, zvýšit povědomí zaměstnanců a dalších osob o možnosti zabránit protiprávnímu jednání.

2. Základní ustanovení

a) Každý oznamovatel, který se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozví o porušování práv Unie a o protiprávním jednání jiných osob, je oprávněn podat oznámení písemně (elektronicky i v listinné podobě), nebo ústně – osobně (v přiměřené lhůtě) i telefonicky.
b) Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí zaměstnání, samostatná výdělečná činnost, dobrovolnická činnost, odborná praxe, stáž, nebo výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění, také ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.
c) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, nelze jej sdělit bez výslovného souhlasu oznamovatele třetím osobám, s výjimkou dožádání ze strany orgánů činných v trestním řízení či dalších výjimek stanovených zákonem.
d) Oznamovatelé jsou zákonem chráněni před odvetným opatřením.
e) Odvetným opatřením se rozumí jednání, které bylo vyvoláno oznámením a které oznamovateli může způsobit újmu.
f) Odvetným opatřením je zejména
   - rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
   - zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,

- odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
- uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- přeložení nebo převedení na jinou práci,
- pracovní posudek, neumožnění odborného rozvoje,
- změna pracovní doby,
- vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
- výpověď nebo odstoupení od smlouvy
- zásah do práva na ochranu osobnosti.

g) Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani
   - osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
   - osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
   - osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
   - osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost,

h) Protiprávním jednáním se rozumí jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, dále jednání porušující právní předpis upravující určité vymezené oblasti (např. daně z příjmů právnických osob, zadávání veřejných zakázek, hospodářská soutěž, zpracování osobních údajů, životní prostředí, ochrany spotřebitele a další zákonem taxativně vymezené oblasti.

i) Příslušnou osobou v organizaci je zletilá, plně svéprávná a bezúhonná osoba zodpovědná za přijímání a posuzování oznámení. Totožnost příslušné osoby, její e-mailová adresa a telefonní číslo jsou zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup - na webových stránkách školy. Spolu s tím jsou na úřední desce zveřejněny také informace o implementaci problematiky ochrany oznamovatelů (viz příloha č. 1).

j) Smyslem směrnice je mimo jiné zajistit informační bezpečnost, zajištění anonymního dialogu s oznamovatelem a jeho ochrana.

3. Způsob podání oznámení

Oznamovatel může podat oznámení:

a) vnitřním oznamovacím systémem, který škola zřídila,
b) prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

4. Oznámení je možné podat prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému

a) písemně, v **listinné podobě** předat osobně,
b) písemně prostřednictvím poštovních služeb doporučeným dopisem, nebo dopisem s doručenkou,
c) písemně **elektronicky** zasláním na zvlášť pro tyto účely zřízenou e-mailovou adresu: oznameni@jakomenskeho.cz.cz, k níž má přístup pouze příslušná osoba Mgr. Hrečínová Kateřina
d) ústně **osobně**, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou si domluví místo a termín.

Při podání oznámení ústní formou má příslušná osoba povinnost pořídit zvukovou nahrávku nebo přepis ústního oznámení, ale pouze tehdy, pokud s tím oznamovatel vysloví souhlas.

Informace o možnosti podání škola uveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

U všech způsobů podání příslušná osoba zajistí elektronickou evidenci zákonem taxativně stanovených údajů: datum přijetí oznámení, jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresu oznamovatele, jsou-li tyto údaje příslušné osobě známy, shrnutí obsahu oznámení a identifikaci osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li příslušné osobě její totožnost známa, datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek. Pokud je to možné, pro získání údajů využije formulář uvedený v příloze č. 2 této směrnice.

5. Příslušná osoba po přijetí oznámení

a) dodržuje zákonem předepsaný postup a lhůty,
b) při osobním převzetí oznámení je přijmout nejdéle do 14 dnů, kdy o to oznamovatel požádal,
c) vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení do 7 dnů ode dne, kdy oznámení přijala,
d) zajistí, aby oznámení obsahovala zákonem stanovené údaje,
e) 30 dnů posoudí důvodnost oznámení a informuje o tom oznamovatele, ve složitějších případech může tuto lhůtu prodloužit o dalších 30 dnů, nejvýše však dvakrát.
f) osobní oznámení osobně musí příslušná osoba přijmout v přiměřené lhůtě, ne delší 30 dnů,
g) postupuje nestranně,
h) zachovává mlčenlivost,
i) v případě důvodného oznámení navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě,
j) pokud oznámení posoudí jako nedůvodné, bez zbytečného odkladu o tom vyrozumí oznamovatele, poučí jej o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci,
k) pokud oznámení posoudí jako důvodné, navrhne povinnému subjektu opatření k nápravě protiprávního vztahu,
l) zajišťuje případnou komunikaci s ministerstvem spravedlnosti,
m) navrhuje uplatnění případných postihů
n) archivuje oznámení po dobu pěti let.

6. Ochrana informací a totožnosti oznamovatele

a) Organizace technickými a organizačními prostředky zajistí, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba. Ta nesmí poskytnout žádné třetí osobě informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel oznámení.

b) Pokud má příslušná osoba povinnost informaci o totožnosti oznamovatele poskytnout orgánům veřejné moci, souhlas oznamovatele se nevyžaduje, ten ale o tom musí být předem informován.

c) Zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v platném znění a pravidel GDPR. Osobní údaje nepodstatné pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou evidovány a bez odkladu vymazány. Pokud to bude možné, tyto údaje budou anonymizovány.

7. Evidence oznámení

Příslušná osoba v elektronické podobě vede evidenci údajů o přijatých oznámeních v rozsahu stanoveném zákonem.

8. Nepravdivá oznámení

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem, který může být sankcionován pokutou do 50 000 Kč.

9. Závěrečná ustanovení

a) Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: Mgr. Kateřina Hrečínová